

اداره حفاظت محیط زیست شهرستان سمیرم

نشانی: سمیرم، خیابان قدس، روبروی آموزشگاه رانندگی سعید، جنب بانک قرض الحسنه مهر ایران

کدپستی: ۸۶۶۱۷۸۸۱۴۱

شماره تلفن: ۰۳۱۵۳۶۶۹۹۵۴

نمابر: ۰۳۱۵۳۶۶۹۹۵۳

پست الکترونیک: mabasi32@yahoo.com

وبلاگ: semiromenvironmenal.blogfa.com با عنوان اداره حفاظت محیط زیست شهرستان

سمیرم

برای بررسی پیشینه سازمان ابتدا تاریخچه شکل گیری آن را بررسی و سپس سیر تحول قوانین، مقررات و تشکیلات آن را در پی می‌آوریم. پس از اختراع تفنگ و عمومیت یافتن استفاده از آن در جهان، کشتار جمعی و بی‌رحمانه حیوانات آغاز و خطر انهدام و برافتادن نسل بسیاری از آنها بروز کرد. این سیر تحول در ایران با وجودی که تفنگ از اوایل حکومت صفویه وارد کشور شد و به تدریج مورد استفاده شکارچیان قرار گرفت، به کندی انجام می‌شد. لیکن در کشور ما نیز مانند بسیاری از کشورهای دیگر، تخریب محیط طبیعی طی نسل گذشته به نحوی نمایان تسریع یافت و در نتیجه جانوران و سایر منابع، مورد بهره‌برداری بی‌رویه قرار گرفتند. سرانجام در سال ۱۳۳۵ « قانون شکار ایران » به عنوان دستگاهی مستقل برای حفظ نسل شکار و نظارت بر اجرای مقررات مربوط به آن تشکیل گردید.

در سال ۱۳۴۶ سازمان شکاربانی و نظارت بر صید، با تصویب قانون شکار و صید مصوب ۱۳۴۶/۳/۱۶ جایگزین قانون شکار ایران شد. بر اساس قانون اخیر، سازمان شکاربانی و نظارت بر صید، مرکب از وزیران کشاورزی، کشور، دارایی، جنگ و شش نفر از اشخاص با صلاحیت قرار داشت. ولی از جهت تشکیلات دولتی به موجب ماده ۳۱ قانون مذکور وزارت کشاورزی مسئولیت پاسخگویی اقدامات سازمان در هیأت دولت را عهده‌دار بود. در تاریخ ۱۳۴۶ با تصویب قانون تشکیل وزارت منابع طبیعی، اختیارات وزیر کشاورزی مندرج در قانون شکار و صید به وزیر منابع طبیعی محول گردید.

قانون شکار و صید مشتمل بر ۳۱ ماده بود و براساس ماده ۶ آن وظایف سازمان شکاربانی و نظارت بر صید از محدوده نظارت و اجرای مقررات ناظر بر شکار فزاتر رفته و امور تحقیقاتی و مطالعاتی مربوط به حیات وحش کشور، تکثیر و پرورش حیوانات وحشی و حفاظت از زیستگاه آنها و تعیین مناطقی به عنوان پارک وحش و بالاخره موزه‌های جانورشناسی را نیز در بر گرفت.

در سال ۱۳۵۰ بر اساس ماده ۴ قانون تجدید تشکیلات و تعیین وظایف سازمان‌های وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی، نام سازمان شکاربانی و نظارت بر صید به « سازمان حفاظت محیط زیست » و نام شورای عالی شکاربانی و نظارت بر صید به « شورای عالی حفاظت محیط زیست » تبدیل شد و امور زیست محیطی از جمله پیشگیری و اقدام‌های زیانبار برای تعادل و تناسب محیط زیست نیز به اختیارات قبلی آن افزوده شد.

در تاریخ ۱۳۵۳/۳/۲۸ به دنبال برپایی کنفرانس جهانی محیط زیست در استکهلم و با تصویب قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست در ۲۱ ماده، این سازمان از اختیارات قانونی تازه‌ای برخوردار شد و از نظر تشکیلاتی نیز تا اندازه‌ای از ابعاد و کیفیت سازگار با ضرورت‌های برنامه‌های رشد و توسعه برخوردار گردید. بر اساس این

قانون سازمان، وابسته به نخست‌وزیری و زیر نظر « شورایی عالی حفاظت محیط زیست » عمل می‌کرد که متشکل از ۹ وزیر و ۵ نفر از اشخاص با صلاحیت بود. مفاد این قانون هنوز معتبر و لازم‌الاجرا است.

مهمترین تحول در زمینه تقویت مقررات و تضمین اقدامات زیست محیطی پس از انقلاب اسلامی، تصویب اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. در حقیقت با اختصاص یک اصل از اصول قانون اساسی به امر حفاظت محیط زیست بر ضرورت و اعتبار اجرای مقررات مربوط به محیط زیست تأکید شده است. شورای انقلاب اسلامی ایران در تاریخ ۱۳۵۸/۹/۲۱ لایحه اصلاح ماده ۳۱ الحاقی به قانون شکار و صید را تصویب نمود که به موجب آن، مستخدمین سازمان از لحاظ کلیه امور استخدامی، مشمول قانون استخدام کشوری شدند.

پس از حذف پست نخست‌وزیری در بازنگری قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۶۸ و بر اساس اصلاحیه قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست در سال ۱۳۷۱ و تغییر ترکیب اعضای شورایی عالی محیط زیست، ریاست شورایی عالی برعهده رئیس محترم جمهور قرار گرفته است و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست نیز عنوان معاون رئیس جمهور را عهده‌دار می‌باشد.

واحدهای تابعه سازمان حفاظت محیط زیست در مراکز استانهای کشور نیز تابع تحولات یاد شده قرار داشته‌اند و تحت‌عنوان ادارات کل و ادارات شهرستانها در مراکز استانها و برخی از شهرستانهای کشور تاکنون به فعالیت خود ادامه داده‌اند. اداره حفاظت محیط زیست شهرستان سمیرم در مورخ ۱۳۸۹/۶/۲۶ با حضور مدیرکل حفاظت محیط زیست اصفهان و فرماندار و جمعی از مسوولین ادارات شهرستان افتتاح و شروع به انجام فعالیت نموده است .

اهداف:

مهمترین اهداف سازمانی به ترتیب اهمیت عبارتند از:

تحقق اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به منظور حفاظت از محیط زیست و تضمین بهره‌مندی درست و مستمر از محیط زیست و همسو با توسعه پایدار .

پیشگیری و ممانعت از تخریب و آلودگی محیط زیست .

حفاظت از تنوع زیستی شهرستان .

وظایف:

اداره حفاظت محیط زیست شهرستان سمیرم در راستای اهداف قانونی و تخصصی خود در محورهای محیط زیست انسانی، محیط زیست طبیعی، امور نظارتی، امور ارتباطی و آموزشی، برنامه ها و وظایف متعددی را بر عهده دارد که مهمترین آنها به قرار زیر است:

۱. اجرای قوانین و ضوابط مربوط به استقرار و فعالیت واحدهای صنعتی و خدماتی.
۲. کنترل واحدهای آلوده کننده محیط زیست و الزام آنها به رعایت ضوابط و استانداردهای موجود.
۳. جلوگیری از ادامه فعالیت واحدهای آلاینده.
۴. جلب همکاری دستگاههای اجرایی شهرستان به منظور رعایت ملاحظات زیست محیطی.
۵. رسیدگی به شکوائیه ها و اختلافات مربوط به مسائل محیط زیست.
۶. حفاظت از ذخایر طبیعی و تنوع زیستی در منطقه تحت پوشش.
۷. سرشماری وحوش
۸. تهیه و آماده نمودن نمونه های گیاهی، جانوری
۹. رسیدگی به شکایات مردمی در زمینه آلودگی های زیست محیطی.
۱۰. اجرای قوانین شکار و صید قوانین حفاظت و بهسازی محیط زیست. قوانین مدیریت پسماند
۱۱. نشر فرهنگ زیست محیطی در بین افراد جامعه برای ایجاد علاقه در حفاظت از محیط زیست.
۱۲. تلاش در زمینه ارتقای دانش عمومی از طریق برگزاری مصاحبه ها، دوره های آموزشی، بازدیدها
۱۳. برقراری ارتباط اداره با دیگر دستگاهها و رسانه های همگانی به منظور تبادل اطلاعات در زمینه فعالیتهای سازمانی.

مراجعات:

۱. متقاضیان احداث، تأسیس و بهره برداری از واحدهای تولیدی، صنعتی، خدماتی و کشاورزی.
۲. شاکیان نسبت به آلوده کنندگان محیط زیست (واحدهای تولیدی آلوده کننده).
۳. متقاضیان دریافت پروانه های شکار.
۴. متقاضیان دریافت دفترچه شناسایی شکارچیان.
۵. متقاضیان بهره برداری از معادن.
۶. متقاضیان زنده گیری جانوران وحشی.
۷. شاکیان نسبت به مزاحمت وحوش در مناطق روستایی و مزارع کشاورزی.
۸. متقاضیان دریافت کارت همیاری محیط زیست و همیاران محیط زیست.
۹. اعضای تشکلهای و علاقه مندان به فعالیت در تشکلهای زیست محیطی.
۱۰. دانشجویان و دانش آموزان علاقه مند به تحقیق در مباحث زیست محیطی.
۱۱. فارغ التحصیلان رشته های مرتبط با محیط زیست، جویندگان کار.

خدمات :

۱. اعلام نظر زیست محیطی برای تأسیس، بهره‌برداری و فعالیت واحدهای تولیدی.
۲. صدور پروانه شکار و صید در مناطق آزاد شهرستان
۳. اطلاع رسانی و آموزش زیست محیطی همگانی.
۴. پایش آلودگی واحدهای صنعتی و خدماتی.
۵. رسیدگی به شکوائیه های زیست محیطی.
۶. صدور دفترچه شناسائی شکارچیان.
۷. تعدیل جانوران زیانکار وحشی با هماهنگی استان
۸. حفاظت از تنوع زیستی شهرستان

موقعیت شهرستان سمیرم

ویژگیهای طبیعی

این شهرستان در ۱۶۵ کیلومتری جنوب اصفهان، میان استانهای فارس، کهگیلویه و بویراحمد و چهارمحال و بختیاری واقع شده است و مساحت آن در ۵/۵۲۹۷ کیلومتر مربع است و منطقه ای کوهستانی است. مهمترین ارتفاعات آن رشته کوههای دینار(قله دنا) است که درمرز استان اصفهان و کهگیلویه و بویراحمد واقع شده است. شهر سمیرم در جنوب اصفهان به طول جغرافیایی ۵۱ درجه و ۳۴ دقیقه شرقی و ۳۱ درجه و ۲۵ دقیقه عرض شمالی قرار دارد و ارتفاع متوسط آن از سطح دریا ۲۵۰۰ متر است. که به همین دلیل به بام ایران معروف است.

سمیرم شهری است کوهستانی که در منطقه کوهستانی زاگرس شرقی واقع است و اطراف آن ارتفاعاتی محصورنموده اند. منظره شهر کوهستانی و پر درخت و زیباست. یک قسمت شهر در بلندی بروی دامنه پرشیب کوهستانی واقع است. خانه ها و قلعه هادر شیب کوهها ساخته شده و قسمت دیگر در امتداد آن بروی جلگه قرار دارد. مزارع و باغهای سیب و خیابانهای این قسمت منظره جالبی به شهر می دهد. اختلاف ارتفاع بلندترین و پست ترین نقطه شهر تقریبا ۱۵۰ الی ۲۰۰ متر می رسد.

شهرستان سمیرم دارای آب وهوای کوهستانی با زمستانهای سرد و پربرف و تابستانهای خشک و معتدل است. پوشش گیاهی این منطقه متنوع است و بیشتر شامل استپهای کوهی و چمنزار و درختان جنگلی است و با اینکه بر اثر بی احتیاطی و قطع بی رویه از بین رفته اند، هنوز هم از مهمترین مراتع جهت پرورش دام بحساب می آیند. دو چشمه معروف در این شهر جریان دارد، به نامهای چشمه خوانسار و چشمه خانعلی که

دارای آبی گوارا و زلال می باشند. رودخانه های معروف سمیرم، عبارتند از: ماری، ونک، شمس آباد و حناکه همگی سرانجام ویکجابه رود خرسان ملحق می شوند. از مناظر دیدنی این منطقه آبشار معروف آن است و همچنین تخت سلیمان، آب ملخ، دهات پادنا و دیگر دیدگاههای طبیعی کوهستانی را می توان نام برد.

ویژگیهای انسانی

درباره وجه تسمیه سمیرم مطالب مختلفی نقل شده است از همه معروفتر گویند بعلت آب و هوای سرد به این منطقه سمیران گفته اند (زمیران) که بعدها به سمیرم تبدیل شده و بمعنای سردسیر است. جمعیت این شهرستان در سرشماری سال ۱۳۹۰، ۶۵۰۴۷ نفر بوده است. این شهرستان از چهاربخش مرکزی و پادنا، وردشت و دناکوه تشکیل شده است. ایل قشقایی که از تیره های مختلفی تشکیل شده اند، در هنگام ییلاق به این منطقه آمده و با مردم ارتباط و دادوستد دارند.

ویژگیهای اقتصادی

۶۰ درصد مردم به کارهای کشاورزی و دامپروری اشتغال دارند. موقعیت کوهستانی و آب و هوای معتدل موجب گسترش باغهای سیب گردیده که همه ساله مقدار فراوانی به خارج از این منطقه صادر می گردد. بعلت زمینهای حاصلخیز و آب کافی، محصولاتی نظیر گندم، جو، چغندر قند و گیاهان علوفه ای و حبوبات هم بدست می آید، این شهرستان متأسفانه از لحاظ صنعت فقیر است، هرچند که از لحاظ مواد اولیه از امکانات بالقوه ای برخوردار می باشد، معادن خاک نسوز پشته از معادن این شهرستان است. صنایع دستی کارگاهی این شهرستان، مانند قالیبافی، گلیم و جاجیم بافی شهرت دارد.

راهها

با وجود اهمیت این منطقه که در میان سه استان و بر سر راه عشایر قرار گرفته است، لیکن تاکنون راههای آن چندان توسعه نیافته است. هرچند پس از انقلاب گسترش راهها بعد وسیعتری یافته، اما کافی بنظر نمی رسد. هم اکنون مهمترین جاده ارتباطی آن به قمشه از شمال و بویراحمد و بهبهان از جنوب است که بتازگی احداث شده است

تاریخچه ی شهر سمیرم:

سمیرم از نظر لغوی به کسر سین و ضم راء می باشد و از لحاظ وجه تسمیه آنچه از کتب تاریخی استنباط می شود بانی این ناحیه سام ابن ارم بوده که بدین لحاظ در اثر کثرت استعمال سمیرم گردیده است. سمیرم از دوجزء تشکیل شده یکی سمی یا ثمی به معنی سرد و دیگری ران یا رام به معنی حمل و همچنین نتیجه گرفته می شود که سمیرم یا سمیران به معنی جا و مکان و سر زمین سرد می باشد. از نظر قدمت تاریخی وجود غارها و شکافها، چشمه ها و کشتزارهای وسیع و حاصلخیز سکونت بشر را در آن به درازای تاریخ می

رساند همچنین نامهای قدیمی موجود در منطقه که بیشتر آنها از لغات فرس قدیم فارسی دری است، نشئه امر فوق می باشد. مانند کوه بهرز به معنای هاله روی شعله آتش که وهی است در شمال شهر سمیرم توجه به سایر شواهد امکان وجود شهر در زمان ساسانیان زیاد است بطوریکه از سنگ لوحه های قبور قبرستان و سایر اماکن مقدسه مانند مقبره سلطان ابراهیم که به قولی برادر امام رضا (ع) می باشد و محل آن به نام محله شهیدان معروف است برمیاید. سمیرم در دوران بعد از اسلام به صورت قریه ای موجود بوده است در دوره دیلبان بررونق و آبادانی سمیرم افزوده شد و رکن الدوله دیلمی دارای دژی در آنجا بوده است. در دوره سلجوقیان نیز سمیرم شهرت داشته، چنان که کمالالدین علی سمیرمی از وزرای شاه سلطان محمود سلجوقی پسر شاه سلطان محمد پسر شاه سلطان ملکشاه سلجوقی از این مکان بوده است. از وزیر مذکور حمام و آسیایی در سمیرم بجا مانده که بنام خود او مشهور است. از دوره اتابک انفارس در سمیرم یک شبستان بسیار بزرگ و مدرسه طلاب علوم دینی باقیمانده که آن محل بنام محله اتابکی معروف می باشد. در زمان پادشاهان صفوی به تیمولداری در سمیرم خاتمه داده شد و املاک مردم منطقه به آنها واگذار گردید. نقل است که شاه عباس ثانی در سال ۱۰۶۴ هجری بعلت گمی هوا در سمیرم فرود آمده است همچنین قلعه ایست در سمیرم بنام قلعه که نقل است در زمان صفویه ساخته شده در پشت این سنگر محکم فندقی آبی ایجاد کرده بودند که پایه های خندق هوز موجود است. اما در زمان حکومت زندیه چنانکخه در کتاب تاریخ زندیه آمده است سمیرم در مشرق پا کوه دنا واقع شده و جزء منطقه بیلاقی ایل قشقایی است. در جنوب غربی شهر قمشه قرارداد این آبادی بین ایزدخواست و فلارد واقع گردیده است، رونق و آبادانی سمیرم از زمان زندیه شروع شده و در دوره قاجاریه بنا بر نوشته های فارسنامه ناصری که به دستور ناصر الدین شاه نوشته شده سمیرم مرکز قصبه سمیرم بودهاست. تا قبل از دوره پهلوی منطقه سمیرم بدست خوانین قشقایی اداره می شد در این دوره بود که با تشکیل حکومت مرکزی، فرمانروایی از خوانین سلب و از سال ۱۳۰۸ شمسی قوای ساخلو برای حفظ انتظامات محل از طرف دولت موقت در سمیرم مستقر گردید و در سال ۱۳۱۴ شمسی اولین بخشدار سمیرم از طرف وزارت کشور منصوب شد. در سال ۱۳۲۲ از زمان جنگ جهانی دوم بعلت جنگی که بین سران ایل قشقایی و بویر احمدی از یکطرف و دولت موقت از طرف دیگر اتفاق افتاد و از آن بنام جنگ سمیرم یاد می کنند اموال اهالی سمیرم از طرف افراد ایل فوق به غارت برده شد و مسکن آنان خراب گردید و خرمن های غلات آتش زده شد و متاسفانه اثرات این جنگ شوم تاکنون در وضع اجتماعی، اقتصادی و در اذهان مردم اثر گذاشته است. بالاخره پس از پایان جنگ جهانی دوم امنیت به منطقه باز گردانده شد و در سال ۱۳۲۵ سمیرم از استان فارس منتزع و تابع استان اصفهان گردید و در نهایت در سال ۱۳۴۲ به شهرستان تبدیل و از همان سال فرمانداری در محل تاسیس شد و فعلا هم به صورت فرمانداری تابع استان اصفهان می باشد.

شهر سمیرم با ارتفاع ۲۵۰۰ متر از سطح دریا به بام ایران معروف است جمعیت آن (شهر) بالغ بر ۳۰/۰۰۰/۰ است. نفر و وسعت شهر ۱۱۰ هکتار می باشد و در آبان ماه ۱۳۲۹ به شهر تبدیل و شهرداری در آن تاسیس شده است.

پوشش گیاهی شهرستان سمیرم			
خانواده	نام علمی	نام فارسی	فرم رویشی
Aceraceae	Acer monspessulanum L.	کیکم - افرا	درختی
Amaryllidaceae	Ixiolirion tataricum (Pall.) Herb.	خیارک	علفی
Anacardiaceae	Pistacia atlantica Desf.	بنه	درختی
Apiaceae	Bunium cylindricum (Boiss. & Hohen.) Drude	زیره استوانه ای	علفی
Apiaceae	Chaerophyllum macropodum Boiss.	جعفری فرنگی	علفی
Apiaceae	Eryngium billardieti F. Delaroche	زول	علفی
Apiaceae	Ferula ovina (Boiss.) Boiss.	کما	علفی
Apiaceae	Ferulago contraca Boiss. & Hausskn	چویل	علفی
Apiaceae	Prangos uloptera DC.	جاشیر	علفی
Apiaceae	Rhabdosciadium aucheri Boiss.	-	علفی
Apiaceae	Scandix pecten-veneris L.	شانه ونوس	علفی
Apiaceae	Smyrnum cordifolium Boiss.	آوندل	علفی
Apiaceae	Thecocarpus meifolius Boiss.	دانه قفسی	علفی
Apiaceae	Turgenia latifolia (L.) Hoffm.	چسبک	علفی
Asteraceae	Achillea wilhelmsii C. Koch.	بومادران	علفی
Asteraceae	Acryptilon repens Cass.	تلخه	علفی
Asteraceae	Arctium lappa L.	بابا آدم	علفی
Asteraceae	Arctium minus (Hill.) Bernh.	بابا آدم صغیر	علفی
Asteraceae	Carthamus oxyacantha M. B.	گلرنگ زرد	علفی

Asteraceae	<i>Centaurea behen</i> L.	گل گندم طلائی	علفی
Asteraceae	<i>Centaurea depressa</i> M. B.	گل گندم	علفی
Asteraceae	<i>Centaurea iberica</i> Trev. ex Spreng.	گل گندم چمنزار	علفی
Asteraceae	<i>Centaurea luristanica</i> Rech.	گل گندم لرستانی	علفی
Asteraceae	<i>Centaurea virgata</i> Lam.	گل گندم	علفی
Asteraceae	<i>Chardinia orientalis</i> Desf.	-	علفی
Asteraceae	<i>Cichorium intybus</i> L.	کاسنی	علفی
Asteraceae	<i>Cousinia bachtiarica</i> Boiss. & Hausskn.	هزارخاره	علفی
Asteraceae	<i>Cousinia cylindracea</i> Boiss.	هزارخاره	علفی
Asteraceae	<i>Cousinia</i> sp.	هزارخاره	علفی
Asteraceae	<i>Crepis foetida</i> L.	-	علفی
Asteraceae	<i>Crepis kotschyana</i> (Boiss.)	-	علفی
Asteraceae	<i>Crepis sancta</i> (L.)	-	علفی
Asteraceae	<i>Gundelia tournefortii</i> L.	کنگر	علفی
Asteraceae	<i>Jurinea</i> sp.	سوگند	علفی
Asteraceae	<i>Koelpinia linearis</i> Pall.	هیارپایی	علفی
Asteraceae	<i>Lactuca scarioloides</i> Boiss.	کاهوی دناپی	علفی
Asteraceae	<i>Lactuca</i> sp.	کاهو وحشی	علفی
Asteraceae	<i>Matricaria aurea</i> (Loefl) Schltz-Bip.	بابونه زرد	علفی
Asteraceae	<i>Onopordon</i>	خارزن بابا	علفی
Asteraceae	<i>Picnomon acarna</i> (L.) Cass.	خارزردک	علفی
Asteraceae	<i>Picris strigosa</i> M. B.	تلخک	علفی
Asteraceae	<i>Scariola orientalis</i> (Boiss.) Sojak.	جارو	علفی
Asteraceae	<i>Senecio glaucius</i> L.	زلف پیر	علفی

Asteraceae	<i>Serratula latifolia</i> Boiss.	گل گندمی	علفی
Asteraceae	<i>Sonchus asper</i> (L.) Hill.	شیرتیغک	علفی
Asteraceae	<i>Sonchus tenerrimus</i> L.	شیرتیغک	علفی
Asteraceae	<i>Tanacetum polycephalum</i> Schultz	مینای پرکپه	علفی
Asteraceae	<i>Taraxacum</i> sp.	قاصدک	علفی
Asteraceae	<i>Tragopogon</i> sp.	شنگ	علفی
Berberidaceae	<i>Berberis integerrima</i> Bge	زرشک وحشی	درختچه ای
Boraginaceae	<i>Anchusa italica</i> Retz.	گاوزبان بدل	علفی
Boraginaceae	<i>Asperugo procumbens</i> L.	علف چسبک	علفی
Boraginaceae	<i>Lappula barbata</i> (M. B.) Gurke.	خارلنگری	علفی
Boraginaceae	<i>Nonnea persica</i> Boiss.	چشم گربه ای	علفی
Boraginaceae	<i>Onosma</i> sp.	زنگوله ای	علفی
Boraginaceae	<i>Paracaryum persicum</i> (Boiss.) Boiss.	خشخاش	علفی
Boraginaceae	<i>Rindera lanata</i> (Lam.) Bge.	=	علفی
Boraginaceae	<i>Rochelia disperma</i> (L. F.) Koch.	چنگکی	علفی
Boraginaceae	<i>Solenanthus stamineus</i> (Desf.) Wettst.	گل عقربی	علفی
Brassicaceae	<i>Aethionema arabicum</i> (L.) Andz. ex DC.	-	علفی
Brassicaceae	<i>Aethionema carneum</i> (Banks & Soland.) B. Fedtsch.	آتشین	علفی
Brassicaceae	<i>Aethionema</i> sp.	آتشین	علفی
Brassicaceae	<i>Alyssum bracteatum</i> Boiss.	قدومه	علفی
Brassicaceae	<i>Alyssum</i> sp.	قدومه	علفی
Brassicaceae	<i>Alyssum szowitsianum</i> Fisch. ex DC.	قدومه	علفی
Brassicaceae	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medicus	کیسه کشیش	علفی

Brassicaceae	<i>Cardaria draba</i> (L.) Desv.	ازمک	علفی
Brassicaceae	<i>Clypeola aspera</i> (Grauer) Turritt	خردل سپری	علفی
Brassicaceae	<i>Descurainia Sophia</i> (L.) Schur	خاکشیر	علفی
Brassicaceae	<i>Fibigia macrocarpa</i> (Boiss.) Boiss.	-	علفی
Brassicaceae	<i>Isatis cappadocica</i> Desv.	-	علفی
Brassicaceae	<i>Malcolmia Africana</i> (L.) R. Br.	شب بوی صحرائی	علفی
Brassicaceae	<i>Matthiola ovatifolia</i> (Boiss.) Boiss.	چلیپا	علفی
Capparidaceae	<i>Cleome iberica</i> DC.	علف مار	علفی
Caprifoliaceae	<i>Lonicera nummulariifolia</i> Jaub. & Spach.	پلاخور یا شن	علفی
Caryophyllaceae	<i>Acanthophyllum</i> sp.	چوبک	بوته ای
Caryophyllaceae	<i>Buffonia enervis</i> Boiss.	چار چار	علفی
Caryophyllaceae	<i>Buffonia oliveriana</i> Ser.	چار چار	علفی
Caryophyllaceae	<i>Cerastium dichotomum</i> L.	-	علفی
Caryophyllaceae	<i>Cerastium inflatum</i> Link. ex Desf.	-	علفی
Caryophyllaceae	<i>Dianthus crinitus</i> Sm.	میخک	علفی
Caryophyllaceae	<i>Gypsophila pilosa</i> Huds.	گچ دوست	علفی
Caryophyllaceae	<i>Gypsophila polyclada</i> Fenzl ex Boiss.	گچ دوست	علفی
Caryophyllaceae	<i>Holosteum glutinosum</i>	-	علفی

Caryophyllaceae	Minuartia meyeri (Boiss.) Bornm.	-	علفی
Caryophyllaceae	Silene conoidea L.	سیلن علف هرز	علفی
Caryophyllaceae	Silene sp.	سیلن	علفی
Caryophyllaceae	Stellaria kotschyana Fenzl.	گندمک	علفی
Caryophyllaceae	Telephium oligospermum Steud. ex Boiss.	نازمادی	علفی
Caryophyllaceae	Vaccaria pyramidata Medicus	جفجفک	علفی
Chenopodiaceae	Ceratocarpus arenarius L.	خارموشی	علفی
Chenopodiaceae	Chenopodium album L.	سلمه تره	علفی
Chenopodiaceae	Noaea mucronata (Forsk.) Aschers.	خارکو	علفی
Convolvulaceae	Convolvulus arvensis L.	پیچک	علفی
Convolvulaceae	Convolvulus leiocalycinus Boiss	پیچک بوته ای	بوته ای
Convolvulaceae	Convolvulus sp.	پیچک	علفی
Cupressaceae	Juniperus excelsa M. B.	ارس	درختی
Cyperaceae	Carex sp.	جگن	علفی
Dipsacaceae	Cephalaria syriaca (L.) Schrad.	سردار	علفی
Dipsacaceae	Pterocephalus canus Coulter ex Dc.	سریال	علفی
Dipsacaceae	Scabiosa olivieri Coult.	رعنازیبا	علفی
Eleaegnaceae	Elaeagnus angustifolia L.	سنجد	درختی
Euphorbiaceae	Chrozophora oblique (Vahl)	-	علفی

	Juss. Ex Spreng.		
Euphorbiaceae	Euphorbia cheriadenia Boiss. Et Hohen.	فرفیون	علفی
Euphorbiaceae	Euphorbia decipiens Boiss. & Buhse	شیرسگ	علفی
Euphorbiaceae	Euphorbia helioscopia L.	شیرسگ	علفی
Euphorbiaceae	Euphorbia sp.	فرفیون	علفی
Euphorbiaceae	Euphorbia turcomanica Boiss.	فرفیون ترکمنی	علفی
Fabaceae	Astragalus adscendens Boiss. & Hausskn.	گز خوانسار	بوته ای
Fabaceae	Astragalus albispinus Sirj.	گون	بوته ای
Fabaceae	Astragalus campylanthus Boiss.	گون	بوته ای
Fabaceae	Astragalus cephalanthus DC.	گون	بوته ای
Fabaceae	Astragalus effusus Bunge.	گون	علفی
Fabaceae	Astragalus fragiferus Bunge.	گون	بوته ای
Fabaceae	Astragalus ovinus Boiss.	گون	علفی
Fabaceae	Astragalus spp.	-	-
Fabaceae	Astragalus susianus	گون	بوته ای
Fabaceae	Astragalus tribuloides Delil	گون	علفی
Fabaceae	Astragalus verus Olivier	گون کتیرایی	بوته ای
Fabaceae	Cicer spiroceras Jaub. & Spach.	نخود کوهی	علفی
Fabaceae	Glycyrrhiza glabra L.	شیرین بیان	علفی
Fabaceae	Hedysarum criniferum Boiss.	اسپرسی	علفی
Fabaceae	Medicago sativa L.	یونجه معمولی	علفی
Fabaceae	Onobrychis melanotricha Boiss.	اسپرس	علفی
Fabaceae	Onobrychis sp.	اسپرس	علفی
Fabaceae	Trifolium sp.	شبدر	علفی
Fabaceae	Trigonella astroites Fisch. & C. A. May.	شنبليله	علفی

Fabaceae	<i>Vicia villosa</i> Roth.	ماشک	علفی
Fagaceae	<i>Qurecus persica</i> Jaub. & Spach.	بلوط	درختی
Fumariaceae	<i>Corydalis verticillaris</i> DC.	گل مهمیزی	علفی
Fumariaceae	<i>Fumaria vaillantii</i> Loisel.	شاه تره	علفی
Geraniaceae	<i>Biebersteinia multifida</i> DC.	آدمک	علفی
Geraniaceae	<i>Erodium cicutarium</i> (L.) L. Her	سوزن چوپان	علفی
Geraniaceae	<i>Erodium oxyrrhynchum</i> M. B.	سوزن چوپان	علفی
Geraniaceae	<i>Geranium</i> sp.	شمعدانی وحشی	علفی
Geraniaceae	<i>Geranium tuberosum</i> L.	شمعدانی غده دار	علفی
Gutiferae	<i>Hypericum helianthemoides</i> (Spach) Boiss.	گل راعی	بوته ای
Gutiferae	<i>Hypericum scabrum</i> L.	گل راعی	بوته ای
Iridaceae	<i>Iris</i> sp.	زنبق	علفی
Lamiaceae	<i>Ajuga chamaecitus</i> Ging	جعهه بوته ای	علفی
Lamiaceae	<i>Eremostachys macrophylla</i> Monthr.	سنبل بیابانی	علفی
Lamiaceae	<i>Lallemantia ibrica</i>	بالنگو	علفی
Lamiaceae	<i>Mentha longifolia</i> (L.) Hudson	پونه	علفی
Lamiaceae	<i>Nepeta fissa</i> C. A. Mey.	پونه سا	علفی
Lamiaceae	<i>Nepeta</i> sp.	پونه سا	علفی
Lamiaceae	<i>Phlomis olivieri</i> Benth.	گوش بره	علفی
Lamiaceae	<i>Phlomis persica</i> Boiss.	گوش بره ایرانی	علفی
Lamiaceae	<i>Phlomis</i> sp.	گوش بره	علفی
Lamiaceae	<i>Salvia hydrangea</i> DC.	مریم گلی	علفی
Lamiaceae	<i>Salvia multicaulis</i> Vahl	مریم گلی	علفی
Lamiaceae	<i>Salvia nemorosa</i> L.	مریم گلی	علفی
Lamiaceae	<i>Salvia syriaca</i> L.	مریم گلی	علفی

Lamiaceae	Satureja bachtiarica Bunge	مرزه بختیاری	بوته ای
Lamiaceae	Stachys inflata Benth.	گاو پونه	علفی
Lamiaceae	Stachys lavandulifolia Vahl	چای کوهی	علفی
Lamiaceae	Stachys pilifera Benth.	سنبله ای مودار	علفی
Lamiaceae	Teucrium polium L.	مریم نخودی	علفی
Lamiaceae	Ziziphora clinopoioides Lam.	کاکوتی کوهی	بوته ای
Lamiaceae	Ziziphora tenuir L.	کاکوتی	علفی
Liliaceae	Bellevalia sp.	تمشکین	علفی
Liliaceae	Eremurus persicus (Jaub. & Spach) Boiss.	سریش ایرانی	علفی
Liliaceae	Gagea gageoides (Zucc.) Vved.	تخم طلائی	علفی
Liliaceae	Gagea sp.	تخم طلائی	علفی
Liliaceae	Muscari neglectum Guss.	کلاغک	علفی
Liliaceae	Ornithogalum orthophyllum Ten.	شیرمرغ	علفی
Liliaceae	Allium fibrosum Regel.	پیاز رشته ای	علفی
Liliaceae	Allium scabriscapum Boiss. & Ky.	پیاز گل زرد	علفی
Liliaceae	Allium sp.	پیاز وحشی	علفی
Liliaceae	Colchicum	گل حسرت	علفی
Linaceae	Linum album Ky.ex Boiss.	کنان سفید	علفی
Malvaceae	Alcea sp.	ختمی	علفی
Malvaceae	Althea sp.	ختمی	علفی
Malvaceae	Malva neglecta Wallr.	پنیرک	علفی
Morinaceae	Morina persica L.	خار عروس	علفی
Papaveraceae	Glaucium elegans Fisch. & C. A. Mey.	شقایق	علفی
Papaveraceae	Papaver dubium L.	خشخاش	علفی

Papaveraceae	Papaver macrostomum Boiss. & Huet ex Boiss.	خشخاش	علفی
Papaveraceae	Roemeria hybrida (L.) DC.	گل عروسک	علفی
Plantaginaceae	Plantago lanceolata L.	بارهنگ سرنیزه ای	علفی
Plantaginaceae	Plantago major L.	بارهنگ	علفی
Poaceae	Arrhenatherum kotschyi	یولافک	علفی
Poaceae	Avena ludoviciana Duriru.	یولاف	علفی
Poaceae	Boissera squarrosa Nevski	=	علفی
Poaceae	Bromus danthoniae Trin.	علف پشمکی	علفی
Poaceae	Bromus tectorum L.	علف پشمکی	علفی
Poaceae	Bromus tomentellus Boiss.	علف پشمکی	علفی
Poaceae	Cynodon dactylon (L.) Pers.	مرغ	علفی
Poaceae	Elymus sp.	چمن گندمی	علفی
Poaceae	Elymus trichophorum (Link) Richter	چمن گندمی	علفی
Poaceae	Heteranthelium piliferum	-	علفی
Poaceae	Hordeum bulbosum L.	جوپیازی	علفی
Poaceae	Hordeum glaucum Steud.	جو وحشی	علفی
Poaceae	Melica persica Kunth	ملیکا	علفی
Poaceae	Phalaris minor Retz.	علف فناری	علفی
Poaceae	Poa bulbosa L.	چمن پیازی	علفی
Poaceae	Psathyrostachys fragilis (Boiss.) Nevski.	شبه جو	علفی
Poaceae	Stipa hohenackeriana Trin. & Rupr	یال اسبی	علفی
Poaceae	Taeniatherum crinitum (Schreb.) Nevski	گیسو چمن	علفی

Podophyllaceae	Leontice armeniaca Boivin.	چشم شیر	علفی
Polygonaceae	Polygonum aridum Boiss. & Hausskn.	هفت بند	علفی
Polygonaceae	Polygonum dumosum Boiss.	هفت بند بوته ای	بوته ای
Portulacaceae	Portulaca oleracea L.	خرفه	علفی
Primulaceae	Androsace maxima L.	یاسمن صخره ای	علفی
Rafflesiaceae	Pilostyles haussknechtii Boiss.	خون گون	علفی
Ranunculaceae	Ranunculus arvensis L.	آلاله	علفی
Ranunculaceae	Thalictrum isopyroides C. A. Mey.	برگ سدابی	علفی
Resedaceae	Reseda aucheri Boiss.	ورث	علفی
Rosaceae	Amygdalus elaeagnifolia Spach.	ارژن	درختچه ای
Rosaceae	Amygdalus scoparia Spach.	بادام کوهی	درختچه ای
Rosaceae	Cotoneaster luristanicus Klotz	شیرخشت	درختچه ای
Rosaceae	Cotoneaster nummularius Fisch.& C. A. Mey.	شیرخشت	درختچه ای
Rosaceae	Crataegus sp.	زالزاک	درختچه ای
Rosaceae	Pyrus glabra Boiss.	آنچوچک	درختچه ای
Rosaceae	Pyrus syriaca Boiss.	گللابی وحشی	درختچه ای
Rosaceae	Sanguisorba minor Scop.	دم روباهی	علفی
Rubiaceae	Asperula arvensis L.	زبرینه	علفی
Rubiaceae	Asperula glomerata (M. B.) Griseb.	زبرینه	علفی
Rubiaceae	Crucianella gilanic Trin.	صلیبک	علفی
Rubiaceae	Crucianella glauca A. Rich.	-	علفی
Rubiaceae	Cruciata taurica (pallas ex Willd.) Ehrend.	صلیبی	علفی
Rubiaceae	Galium sp.	شیر پنیر	علفی

Rubiaceae	Rubia albicaulis Boiss.	روناس اصفهانی	علفی
Rutaceae	Haplophyllum perforatum (M. B.) Kar. & Kir.	سدابی	علفی
Santalaceae	Thesium kotschyanum Boiss.	کتانک	علفی
Scrophulariaceae	Verbascum sp.	گل ماهور	علفی
Scrophulariaceae	Veronica orientalis Miller	سیزاب شرقی	علفی
Solanaceae	Hyoscyamus niger L.	بذر البینج	علفی
Thymelaeaceae	Daphne mucronata Royle	شوخ	درختچه ای
Urticaceae	Parietaria judaica L.	گوش موش	علفی
Valerianaceae	Valerianella oxyrrhyncha Fisch & C.A. Mey.	شیرینک	علفی
Vitaceae	Vitis sylvestris Gmelin	مو	درختچه ای

حیات وحش شهرستان سمیرم

در محدوده مدیریت تنوع زیستی دنا - ونک فون متنوع و ارزشمندی از انواع پستانداران، پرندگان، خزندگان، دوزیستان و آبزیان وجود دارد.

پستانداران

تاکنون ۲۳ گونه از ۳ راسته و ۱۳ خانواده پستاندار در این محدوده به شرح جدول شماره ۱ شناسایی شده است.

ردیف	گونه (نام فارسی)	گونه (نام علمی)
۱	موش کشتزار دشتی*	<i>Apodemus witherbyi</i>
۲	جرد ایرانی	<i>Meriones persicus</i>
۳	موش خانگی*	<i>Mus musculus</i>
۴	تشی*	<i>Hystrix indica</i>
۵	ول حفار کردی*	<i>Ellobius lutescens</i>
۶	ول اجتماعی*	<i>Microtus socialist</i>

<i>Sciurus anomalus</i>	سنجاب ایرانی*	۷
<i>Dryomys nitedula</i>	سنجابک درختی*	۸
<i>Lepus europaeus</i>	خرگوش اروپایی	۹
<i>Crocidura suaveolens</i>	حشره خور کوتوله سفید*	۱۰
<i>Canis lupus</i>	گرگ	۱۱
<i>Vulpes vulpes</i>	روباه	۱۲
<i>Canis aureus</i>	شغال	۱۳
<i>Panthera pardus</i>	پلنگ*	۱۴
<i>Felis silvestris</i>	گره وحشی	۱۵
<i>Felis chaus</i>	گره جنگلی	۱۶
<i>Lutra lutra</i>	شنگ*	۱۷
<i>Martes foina</i>	سمور سنگی*	۱۸
<i>Mustela nivalis</i>	راسو*	۱۹
<i>Meles meles</i>	گورکن*	۲۰
<i>Urdus arctos</i>	خرس قهوه‌ای*	۲۱
<i>Sus scrofa</i>	گراز*	۲۲
<i>Capra aegagrus</i>	کل و بز*	۲۳

* گونه‌هایی که در مطالعات سال ۱۳۸۹ شناسایی شده‌اند.

پرندهگان

طی مطالعات به عمل آمده در این محدوده تاکنون ۸۵ گونه پرنده به شرح جدول شماره ۲ شناسایی شده‌اند.

جدول شماره ۲

ردیف	گونه (نام فارسی)	گونه (نام علمی)
۱	کشیم کوچک	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
۲	کشیم بزرگ	<i>Podiceps cristatus</i>
۳	کشیم گردن سیاه	<i>Podiceps nigricollis</i>

<i>Egretta garzetta</i>	قار کوچک (اگرت کوچک)	۴
<i>Ardea cinerea</i>	حواصیل خاکستری	۵
<i>Ardea purpurea</i>	حواصیل ارغوانی	۶
<i>Phoenicopterus roseus (Phoenicopterus ruber)</i>	مرغ حسینی (فلامینگوی بزرگ)	۷
<i>Tadorna ferruginea</i>	آنقوت	۸
<i>Anas crecca</i>	خوتکا	۹
<i>Anas platyrhynchos</i>	اردک سرسبز (سرسبز، کله سبز)	۱۰
<i>Anas acuta</i>	اردک دم جغه ای (فلوش، فیلوش)	۱۱
<i>Anas clypeata</i>	اردک نوک پهن (نوک پهن)	۱۲
<i>Aythya ferina</i>	اردک سرحنایی	۱۳
<i>Oxyura leucocephala</i>	اردک سر سفید	۱۴
<i>Pandion haliaetus</i>	عقاب ماهیگیر	۱۵
<i>Milvus migrans</i>	کورکور (کورکور سیاه)	۱۶
<i>Accipiter nisus</i>	قرقی	۱۷
<i>Buteo buteo</i>	سارگپه (سارگپه معمولی)	۱۸
<i>Buteo rufinus</i>	سارگپه پابلند	۱۹
<i>Aquila clanga</i>	عقاب خالدار بزرگ (عقاب تالابی)	۲۰
<i>Aquila nipalensis</i>	عقاب صحرائی (عقاب استپی)	۲۱
<i>Aquila chrysaetos</i>	عقاب طلایی	۲۲
<i>Falco tinnunculus</i>	باشه (دلیجه معمولی)	۲۳
<i>Alectoris chukar</i>	کبک	۲۴
<i>Grus grus</i>	درنا (درنای معمولی)	۲۵
<i>Fulica atra</i>	چنگر (چنگر معمولی)	۲۶
<i>Charadrius leschenaultii</i>	سلیم شنی بزرگ	۲۷
<i>Charadrius hiaticula</i>	سلیم طوقی (سلیم طوقی معمولی)	۲۸
<i>Charadrius dubius</i>	سلیم طوقی کوچک	۲۹
<i>Charadrius alexandrinus</i>	سلیم کوچک	۳۰

<i>Vanellus vanellus</i>	خروس کولی	۳۱
<i>Gallinago gallinago</i>	پاشلک (پاشلک معمولی)	۳۲
<i>Tringa totanus</i>	آبچلیک پا سرخ	۳۳
<i>Tringa ochropus</i>	آبچلیک تک زی	۳۴
<i>Actitis hypoleucos (Tringa hypoleucos)</i>	آبچلیک آواز خوان	۳۵
<i>Calidris ferruginea</i>	تلیله نوک دراز (تلیله بلوطی)	۳۶
<i>Philomachus pugnax</i>	آبچلیک شکیل	۳۷
<i>Larus armenicus</i>	کاکایی ارمنی	۳۸
<i>Larus genei</i>	کاکایی صورتی	۳۹
<i>Sterna hirundo</i>	پرستو دریایی (پرستوی دریایی معمولی)	۴۰
<i>Pterocles orientalis</i>	باققره (کوکر) شکم سیاه	۴۱
<i>Columba livia</i>	کبوتر چاهی	۴۲
<i>Columba palumbus</i>	فاخته (کبوتر جنگلی)	۴۳
<i>Streptopelia senegalensis</i>	قمری خانگی	۴۴
<i>Athene noctua</i>	جغد کوچک	۴۵
<i>Alcedo atthis</i>	ماهی خورک	۴۶
<i>Merops apiaster</i>	زنبور خوار (زنبور خور معمولی)	۴۷
<i>Coracias garrulus</i>	سبزقبا	۴۸
<i>Upupa epops</i>	هدهد	۴۹
<i>Dendrocopos medius (Picoides medius)</i>	دارکوب سر سرخ	۵۰
<i>Galerida cristata</i>	چکاوک کاکلی	۵۱
<i>Alauda arvensis</i>	چکاوک آسمانی	۵۲
<i>Calandrella rufescens</i>	چکاوک سینه خط دار	۵۳
<i>Eremophila alpestris</i>	چکاوک شاخدار	۵۴
<i>Hirundo rustica</i>	چلچله (پرستوی معمولی)	۵۵
<i>Motacilla alba</i>	دم جنبانک ابلق	۵۶
<i>Motacilla flava</i>	دم جنبانک شکم زرد (دم جنبانک معمولی، دم)	۵۷

	جنبانک زرد)	
<i>Motacilla cinerea</i>	دم جنبانک خاکستری	۵۸
<i>Anthus campestris</i>	پیت دشتی (پیت خاکی)	۵۹
<i>Lanius isabellinus</i>	سنگ چشم دم سرخ	۶۰
<i>Cinclus cinclus</i>	زیر آبروک	۶۱
<i>Oenanthe hispanica</i>	چکچک گوش سیاه	۶۲
<i>Oenanthe isabellina</i>	چکچک دشتی	۶۳
<i>Turdus merula</i>	توکای سیاه	۶۴
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	سسک بزرگ نیزار (سسک تالابی بزرگ)	۶۵
<i>Phylloscopus collybitus</i>	سسک چیفچاف	۶۶
<i>Sylvia atricapilla</i>	سسک سرسیاه	۶۷
<i>Parus lugubris</i>	چرخ ریسک سر سیاه	۶۸
<i>Parus major</i>	چرخ ریسک بزرگ	۶۹
<i>Parus caeruleus</i>	چرخ ریسک سر آبی	۷۰
<i>Sitta neumayer</i>	کمرکلی کوچک	۷۱
<i>Sitta tephronata</i>	کمرکلی بزرگ	۷۲
<i>Emberiza melanocephala</i>	زردپره سرسیاه	۷۳
<i>Serinus pusillus</i>	سهره پیشانی سرخ	۷۴
<i>Carduelis carduelis</i>	سهره معمولی (سهره طلایی)	۷۵
<i>Rhodopechys obsoleta</i>	سهره خاکی	۷۶
<i>Passer domesticus</i>	گنجشک خانگی (گنجشک معمولی)	۷۷
<i>Petronia petronia</i>	گنجشک کوهی	۷۸
<i>Sturnus vulgaris</i>	سار (سار معمولی)	۷۹
<i>Pica pica</i>	زاغی	۸۰
<i>Pyrrhocorax pyrrhocorax</i>	کلاغ کوهی نوک سرخ (زاغ نوک سرخ)	۸۱
<i>Pyrrhocorax graculus</i>	کلاغ کوهی نوک زرد (زاغ نوک زرد)	۸۲
<i>Corvus frugilegus</i>	کلاغ سیاه	۸۳

<i>Corvus corone</i>	کلاغ ابلق	۸۴
<i>Corvus corax</i>	غراب	۸۵

خزندگان و دوزیستان

طی مطالعات به عمل آمده مهمترین خزندگان و دوزیستان شناسایی شده در این محدوده عبارتند از: آگامای پولک درشت، آگامای پولک شاخی، لاسرتای مارچشم، اسکینگ مار چشم آسیایی و سایر موارد مندرج در جدول ذیل می باشد

ردیف	نام فارسی	نام علمی
۱	آگامای پولک درشت	<i>Laudakia nupta</i>
۲	آگامای پولک شاخی	<i>Trapelus lessonae</i>
۳	لاسرتای مارچشم	<i>Ophisops elegans</i>
۴	اسکینگ مار چشم آسیایی	<i>Ablepharus pannonicus</i>
۵	اسکینگ علفزار طلایی	<i>Trachylepis septemtaenita</i>
۶	مار قیطانی	<i>Platyceps rhodorachis</i>
۷	مار چلیپر	<i>Natrix tessellata</i>
۸	مار پلنگی	<i>Hemorrhoids ravergeri</i>
۹	شتر مار شیرازی	<i>Spalerothis diadema</i>
۱۰	وزغ سبز	<i>Bufo viridis</i>
۱۱	قورباغه سبز	<i>Rana ridibunda</i>
۱۲	لاک پشت مهمیزدار	<i>Testudo boxtoni</i>
۱۳	لاسرتای مارچشم	<i>Ophisops elegans</i>

ماهیان

تاکنون ۹ گونه ماهی که همگی آن‌ها جزو ماهیان بومی و آندمیک ایران می‌باشند در درون و رودخانه‌های بالادست این محدوده به شرح جدول ذیل شناسایی شده است.

ردیف	نام فارسی	نام علمی
۱	گره ماهی آرتشی	<i>Glyptothorax silviae</i>

<i>Garra rufa</i>	گل چراغ	۲
<i>Capoeta aculeata</i>	زرده پر - سیاه ماهی	۳
<i>Turcinoemachelius kosswigi</i>	سگ ماهی	۴
<i>Chondrostoma regium</i>	نازک	۵
<i>Capoeta damascina</i>	سارده - سیاه ماهی	۶
<i>Barbus laserta</i>	بلیزم	۷
<i>Barbus barbulus</i>	برزم - سس ماهی	۸
<i>Alburnus mossulensis</i>	شاه کولی	۹

مناطق شکار ممنوع تحت مدیریت محیط زیست شهرستان سمیرم

منطقه شکار ممنوع حنا

منطقه شکار ممنوع حنا واقع در ۳۰ کیلومتری جنوب شرقی شهر سمیرم و ۸ کیلومتری شمال شهر حنا شامل دریاچه سد مخزنی حنا و کوههای موجود در جنوب و جنوب شرقی آن به وسعت ۱۸۷۵۰ هکتار است که در حدفاصل ۵۱۴۱۲۵E تا ۵۱۵۴۱۰E طول شرقی و ۳۱۰۳۳۰N تا ۳۱۱۵۰۰N عرض شمالی قرار گرفته و ارتفاع متوسط آن از سطح دریاهای آزاد ۲۳۳۰ متر است. نزدیکترین منطقه مسکونی به این منطقه روستای اسلام آباد (یا قلعه مختارخان) است.

سیمای طبیعی

منطقه شکار ممنوع حنا شامل دو اکوسیستم متمایز از هم است که در کنار هم زیستگاههای مناسبی را جهت حفظ زنجیره حیات در این منطقه بوجود آورده‌اند.

اکوسیستم‌های خشکی (کوهستانی): این اکوسیستمها شامل یک رشته کوه بلند و طویل با آبراهه‌های عمیق و پر شیب بنام رشته کوه (رگ حنا) است که دارای چندین قله مرتفع شامل قله سنگ رستم به ارتفاع ۲۹۵۶ متر، قله نفه به ارتفاع ۲۸۶۵ متر است. طول رشته کوه رگ حنا حدود ۲۵ کیلومتر با عرض ۸ تا ۴/۵ کیلومتر است. بخش شمالی این رشته کوه بطول ۱۷/۵ کیلومتر در مرکز منطقه شکار ممنوع حنا واقع شده است. این رشته کوه آهکی دارای سختونهای بریده بریده و دره‌های عمیق و پرشیب است که در دامنه‌ها بصورت تپه ماهورهایی با شیب ملایم ظاهر می‌گردد و در پایین‌ترین شیب به دریاچه سد حنا و دشتهای جلگه‌ای حاشیه‌ای منتهی می‌گردد. این ارتفاعات نقش مهمی در مسائل هیدرولوژیکی و اکولوژیکی منطقه

دارند و بعضاً سرچشمه رودخانه‌های دائمی و فصلی تأمین‌کننده آب دریاچه سد حنا از این ارتفاعات منشاء می‌گیرند.

اکوسیستمهای آبی : این اکوسیستمها شامل دریاچه سد حنا و رودخانه‌های تأمین‌کننده آب دریاچه می‌باشند.

راههای دسترسی

برای رسیدن به دریاچه حنا و مناطق کوهستانی حاشیه آن دو مسیر وجود دارد :

جاده سمیرم به حنا : در سمت جنوب شهر سمیرم جاده شوسه باریکی به طول ۳۵ کیلومتر به سمت شهر حنا منشعب می‌گردد که راه اصلی دریاچه در کیلومتر ۳۰ آن به طول یک کیلومتر به سمت شرق از آن جدا می‌شود و پس از دور زدن، دریاچه سد حنا به سمت شهرستان آباده ادامه مسیر می‌دهد. جاده سمیرم - اسلام‌آباد : این جاده از شمال منطقه می‌گذرد و شهر حنا را به روستای اسلام‌آباد مرتبط می‌کند.

پوشش گیاهی

پوشش گیاهی این منطقه به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی (قرارگرفتن در دامنه‌های بلندترین ارتفاعات رشته کوه زاگرس، یعنی قله مرتفع دنا)، بالابودن میزان نزولات جوی و نیز اقلیم خنک و مرطوب آن کاملاً متنوع و از نظر دانش گیاه‌شناسی از اهمیت زیادی برخوردار است. ۴۲/۳٪ حوضه آبریز رودخانه حنا را اراضی مرتعی تشکیل می‌دهد. نسبت اراضی شخم‌خورده قدیمی و دیم‌زارها ۳۱/۴٪ است که از قابلیت مرتعی برخوردارند و با انجام عملیات اصلاحی، قابل احیا است و حدود ۲۱٪ اراضی منطقه سنگلاخی و صخره‌ایی هستند. از نظر وضعیت، مراتع عالی و خوب در منطقه وجود ندارد بلکه معادل ۲۹٪ از مراتع دارای وضعیت متوسط، ۶۶٪ دارای وضعیت فقیر و ۵٪ بسیار فقیر هستند. در این منطقه حدود ۲۴ تیپ گیاهی تشخیص داده شده است که گیاه مناسب آن گونه‌های گون (*Astragalus sp.*) است که در ۱۷ تیپ از ۲۴ تیپ حضور دارند و در دو تیپ تنها گونه غالب را تشکیل می‌دهند. گونه غالب مرتعی دیگری که بعد از گونها از فراوانی نسبتاً مناسبی برخوردار است جار و علفی (*Bromus Tomentellus*) است که در ۱۲ تیپ گیاهی به عنوان گونه غالب حضور دارد.

حیات وحش جانوری

حیات وحش منطقه شامل جانوران خشکی‌زی و آبی‌زی است که دارای تنوع قابل توجهی می‌باشد

پستانداران منطقه

در ارتفاعات: کل و بز *Capra aegagrus*.

در کوهپایه‌ها: قوچ و میش وحشی *Ovis orientalis*، گرگ *Canis lupus*، کفتار *Hyaena hyaena*، شغال *Canis aureus*، روباه *Vulpes vulpes* و سمور (*Martes foina* ۲).

پرنندگان منطقه

پرنندگان خشکی‌زی: کبک *Alectoris chukar*، تیهو *Ammoperdix griseogularis*، بلدرچین *Coturnix coturnix* و سنگ چشم خاکستری *Lanius excubitor*، سسک تالابی معمولی *Acrocephalus scipaceus*، انواع گنجشکها بخصوص گنجشک معمولی *Posser domesticus* و انواع کلاغها بخصوص کلاغ ابلق *Corvus corone*.

پرنندگان آبی‌زی:

اردک کله سبز *Anas platyrhynchos*، خوتکا *Anas crecca*، چنگر *Fulica atra*، تنجه *Tadorna tadorna*، آنقوت *Tadorna ferruginea*، غاز خاکستری *Anser anser*، اردک سرحنایی *Aythya ferina*، اگرت بزرگ *Egretta alba*، اگرت کوچک *Egretta garzetta*، پرستویی دریایی بد صدا *Sterna sandvicensis*، کاکایی صورتی *Larus genei*، تلیله کوچک *Calidris minuta*، سلیم کوچک *Charadrius alexandrinus*، فلامینکو *Phoenicopterus ruber*، کفچه نوک *Platalea leucorodia*، چوب پا *Himantopus himantopus*، آب چلیک تک‌زی *Tringa ochropus*، باکلان *Phalacrocorax carbo*، عقاب دریایی دم سفید *Haliaeetus albicilla* و عقاب طلائی (*Aquila chrysaetos* ۴ و ۳).

خزندگان منطقه

لاک پشت مهمیزدار غربی، مار پلنگی *Coluber ravergieri*، افعی شاخدار *Cerastes cerastes*، تیره مار *Psammophis schokari*، مار چلیپر *Natrix tessellata*، کور مار *Eryx jaculus* و انواع مارمولکها از خانواده‌های لاسرتا و جکوها (۵).

ماهیان منطقه

تاکنون در سد حنا ۷ گونه ماهی استخوانی بومی و ۲ گونه ماهی پرورشی نمونه برداری و شناسایی شده‌اند.

الف) ماهیان بومی: این ماهیان از رودخانه‌های تأمین‌کننده آب دریاچه آمده‌اند و به‌خاطر محیط غنی از مواد غذایی و شرایط محیطی مناسب به سرعت در حال رشد و تکثیر می‌باشند، ماهیان بومی دریاچه عبارتند از: *Chalcabernus mossolensis*, *Capaeta damascino*, *Capaeta oculeata*, *Apoeta aculeat*, *Barbus laganarum*, *Barbus plebjus*, *Chondrostoma regium*.

ب) ماهیان پرورشی: قزل‌آلای رنگین‌کمان (*Oncorhynchus mrkiss*)، (*Oncorhynchus sp*) (۶)

ویژگیهای عمومی دریاچه سد حنا

در سال ۱۳۷۳ وزارت نیرو در دره حنا جهت جلوگیری از هدر رفتن آب رودخانه حنا و گسترش فعالیتهای کشاورزی در اراضی حنا اقدام به احداث سد خاکی به ظرفیت مخزن ۵۰ میلیون متر مکعب، با طول تاج حدود ۲۴۵ متر و عرض ۱۰ متر با ارتفاع ۳۵ متر برای تأمین آب ۲۵۰۰ هکتار از اراضی دشت حنا نمود. این دریاچه دارای مساحت بین ۵۲۰ هکتار در مهرماه و ۸۹۰ هکتار در اسفندماه با عمق بین ۲ متر تا ۳۰ متر می‌باشد. حجم سالیانه آب دخیره شده دریاچه بین ۴۵ تا ۵۰ میلیون متر مکعب است. حجم آب ورودی سالیانه به دریاچه حدود ۴۲ میلیون متر مکعب است که از نزولات جوی و آب دو رودخانه شش بلوکی و رحیمی تأمین می‌گردد (۶). با توجه به شیب بستر و نسبت سطح به عمق، مساحت دریاچه به دو قسمت عمده تقسیم می‌شود.

قسمت اول که بلافاصله پشت سد قرار دارد، دارای عرض کم و عمق زیاد و قسمت دوم دارای سطح وسیع و عمق کم می‌باشد. مساحت قسمت کم عمق بالایی حدود ۸ برابر قسمت عمیق پایینی است.

منطقه شکار ممنوع زر چشمه

منطقه شکار ممنوع زرچشمه در سمیرم و شهرضا با مساحت ۵۵۷۰۰ هکتار و در موقعیت جغرافیایی $31^{\circ}36'N$ $51^{\circ}11'E$ در استان اصفهان واقع است. در سال ۱۳۹۰ زرچشمه و شاه قنابد در شهرستان شهرضا، مناطق شکارممنوع اعلام شدند. منطقه ی شکار ممنوع زرچشمه با وسعتی در حدود ۵۶ هزار هکتار در جنوب غرب شهرستان شهرضا و در شمال روستای اسفرجاندر و در مجاورت روستای هونجان استان اصفهان واقع است. منطقه شکار ممنوع زرچشمه به دلیل همسایگی با کوههای سمیرم یکی از مناطقی است که

در آن بزکوهی دیده می شود که به دلیل شکار بی رویه از تعداد آنها بشدت کاسته شده است. از دیگر گونه های جانوری شاخص این منطقه می توان به قوچ، میش، کل، بز، خرس، گراز، کبک، تیهو، کبک دری، باقرقره، کبوتر وحشی، پرندهگان مهاجر، هوبره و انواع آبی اشاره کرد. این منطقه از طریق جاده ارتباطی شهرضا به آباده قابل دسترسی است.

منطقه شکار ممنوع ونک

شمالا: از نقطه به مختصات (۳۵۰۰۲۹۷ و ۵۲۲۴۴۴): Utm در امتداد جاده خاکی به سمت شرق تا روستای سولگان (سوليجان) و سپس از این روستا در امتداد خط فرضی پس از عبور از رودخانه سولگان تا نقطه ای به مختصات (۳۵۰۱۹۰۳ و ۵۲۹۵۲۶): Utm و سپس از این نقطه در امتداد جاده خاکی تا روستای آقداش و سپس در امتداد همین جاده تا روستای کزان.

شرقا:

از روستای کزان در امتداد جاده آسفالت به سمت جنوب تا روستای دیزجان و سپس در امتداد جاده خاکی به سمت جنوب غربی تا گردنه خواجه کشته و سپس در امتداد جاده روستای عقدک به سمت جنوب تا تقاطع آن با جاده آسفالت ونک- سمیرم، سپس از محل این تقاطع در امتداد جاده آسفالت به سمت غرب تا روستای ونک، سپس از روستای ونک در امتداد جاده آسفالت به طرف چشمه ناز تا تقاطع این جاده با جاده خاکی گردو بوستان و سپس در امتداد جاده خاکی گردو بوستان تا جسور سفلی، جسور علیا و سپس در امتداد همین جاده پس از عبور از گردنه اسفرهان تا اسفرهان، سپس در امتداد جاده خاکی تا محل برخورد با رودخانه قلعه قدم (نام محلی: اوچه) و از این رودخانه تا پرچگان (چشمه مروارید).

جنوبا:

از پرچگان (چشمه مروارید) در امتداد جاده خاکی به سمت جنوب تا سیل بند سه رویه و سپس در امتداد همین جاده تا قلعه سفید و پناه سرخ. سپس از پناه سرخ در امتداد جاده خاکی به سمت شمال تا ارتفاعات دالانکوه و گردنه قبر.

غربا:

از گردنه قبر و از گردنه قبر در امتداد جاده خاکی موجود (منطبق با مرز سیاسی استان اصفهان و استان چهارمحال و بختیاری) تا نقطه ای به مختصات (۳۴۶۱۳۲ و ۵۲۶۰۸۷): Utm و سپس از این نقطه در

امتداد جاده خاکی تا چشمه علی به مختصات (۳۴۹۷۵۲۰ و ۵۲۲۴۹۲) : Utm و سپس از این نقطه در امتداد جاده آسفالت تا نقطه ای به مختصات (۳۵۰۰۲۹۷ و ۵۲۲۴۴۴) : Utm .

توپوگرافی

مرتفع ترین نقطه منطقه کوه دارمه است و پس از آن کوه بالا (بین مزارع کمانه و اسفراهان)، کوه دالان با ارتفاع ۳۳۰۰ متر، کوه اشینه و کوه سیاه به ترتیب خودنمایی می کنند. کم ارتفاع ترین (پست ترین) نقطه حومه ونک از سطح دریا مزارع شمس آباد و تنگه (تنگدم) می باشد. سعی بر آن داشتیم تا با به دست آوردن یک دستگاه جی پی اس ارتفاع نقاط مختلف منطقه را از سطح دریا مشخص کنیم که متأسفانه موفق نشدیم، امیدواریم در فرصتهای بعدی به این مهم دست یابیم. (دستگاه جی پی اس قادر است ضمن برقراری ارتباط با سه ماهواره از هفت ماهواره موجود در فضا موقعیت جغرافیایی، طول و عرض و ارتفاع از سطح دریا، هر نقطه از کره زمین را با دقت زیاد محاسبه کند و نشان دهد.

پوشش گیاهی منطقه

چون پا بر خاک ونک گذاشتید از صخره ها، زمین های مزروعی و باغ ها که بگذرید منطقه را پوشیده از گیاهان وحشی اعم از بوته و درخت خواهید یافت. در بهاران شکوفه ها و گل ها در این سفره گسترده نعم الهی با طراوت و زیبایی هر چه تمامتر خود را به تماشای چشم های مشتاق می سپارند. نخست درختان این منطقه به شما معرفی می شود. انجیر، بادام، بتک، بلوط، بنیو، بید (شامل بیدمشک، بید مجنون، بید معمولی، جربید که در بافت سبد به کار می رود)، پسته (به صورت محدود)، بنه- ون (پسته کوهی)، تاک، تبریزی، تربک، تیدره (تمشک)، توت، چنار، زردآلو، زربک (زرشک)، سیب (شامل گلاب بهاره، گلدان یا زرد، سیب رد یا قرمز، سیب محلی و ...). سپیدار، شن، صنوبر، قز، کژدرنگ، کل خنگ، کلک (زالزالک)، کی کم، کنده خیش، گردو، گویج (کویج) گینه همان گون است و چندین نوع متنوع دارد از آن جمله کتیرا، گزانگبین، گاوی، بز، داری، کپی، گیلاس، رز (مو)، وهل، هلو، هرزن (ارژن)، لیلی سور.

منابع آبی

در محدوده ونک بیشتر از یکصد چشمه کوچک و بزرگ جاری است که در خشکسالی ها تعداد زیادی از آنها کم آب یا به کلی خشک می گردند. اسامی چشمه ها به ترتیب الفبا به شرح زیر است : چشمه آقا (دشتک)، چشمه اندوقون (اندوقون)، چشمه امینی (عقدک)، چشمه اوگر(سرتنگ)، چشمه اوسه(چمه)، چشمه اسدالله (پی تل سرتنگ)، چشمه امامزاده معصومه (در صحن امامزاده)، چشمه الخاس (ماز هرزندون)، چشمه اسمی خان (مندک)، چشمه باغ گنجی (دالان)، چشمه بی کس (اسفراهان)، چشمه بید(دره بی چزی)، چشمه

بیدهاشم (دره بی چزی)، چشمه بید (کمانه)، چشمه بنیویی (تنگ دالان)، چشمه بنیویی (تنگ سولجان)، چشمه باغ کاله پشتی (دره باغ کاله پشتی)، چشمه پینه زار(سهران)، چشمه پی تل(سرتنگ)، چشمه پس کوهک(سرتنگ)، چشمه پیازی(دالان)، چشمه تک او (دالان)، چشمه تاکی (تنگ دالان)، چشمه تنگ شرنا(دالان)، چشمه توه بچول (دشتک اسفراهان)، چشمه تنگوله (چمه)، چشمه تنگوله(چک زار)، چشمه تنگ اشکفت (نخودان)، چشمه تو رودخونه (پرچکون)، چشمه تنگ امامزاده عقدک (عقدک)، چشمه تنگ درپوله (جسور)، چشمه تلگن (تلگن)، چشمه جاغ جاغ (حنا علیشاه)، چشمه چاتی (پای گردنه سهران)، چشمه حنا علیشاه (حنای علیشاه)،

فهرست کتاب موجود در کتابخانه

آموزش محیط زیست	آموزش تغییرات اقلیم	پایش برای اکولوژی و حفاظت	فتوشاپ	هوا و اقلیم شناسی
natural peace andethics	گردشگری پایداردزمناطق حفاظت شده	عملیات مدیریت منابع طبیعی	کلید وبلاگ	اصول هیدرولوژی کاربردی
islam and enviroment	طرح امیدآینده محیط زیست	مجموعه شش جلدی دانستنیهای زیست محیطی	کلید ویندوز ۷	فنون مدیریت حیات وحش
گزارش ملی توسعه پایدار	مشارکت ها برای نجات زمین	نخستین شناسنامه فعالیتهای محیط زیست استان اصفهان	بحران آب	دل در هوای پاک
آثارزیست محیطی جنگ درعراق	بوم شناسی و مدیریت حیات وحش	بچه هاومحیط زیست ۱۰	پالئونتولوژی	راهنمای پرندگان ایران
آلودگی هوا وراهکارهای کاهش آن	زیستن درمحیط زیست	نجات جنگل ها	جنگل شناسی	الاسلام والبیئته
موزه تنوع زیستی اداره کل استان اصفهان	سنگش پایداری	دایناسور حافظ محیط زیست	تنوع زیستی	فرهنگ محیط زیست
کاربرد مفهوم ذخیره گاههای زیستکره	جایگاه تنوع اکولوژیکی درتوسعه پایدار	راهنمای احیای دریاچه های کم عمق تغذیه گرا	کلید امنیت اطلاعات	تنوع زیستی منطقه حفاظت شده مند
مناطق حفاظت شده وتنوع زیستی گیاهان کشاورزی	جنگلداری مقدماتی	مرتع	برنامه ریزی زیست بوم های عشایری	طرح مدیریت پناهگاه حیات وحش خارکوه
بچه هاومحیط زیست ۹	شناخت محیط زیست	کاربردهای گیاهان دارویی	اطلس طبیعت گردی استان بوشهر	توسعه وتوسعه پایدار
روشهای اندازه گیری تنوع زیستی	مبانی محیط زیست	سرنوشت زباله	آموختن برای زیستن	آشنایی باآب
همایش توسعه پایدار	مدیریت استراتژیک در محیط زیست	تحلیل های آماری بااستفاده ازتحلیلگر کاربردی sas	ماموریت نجات کره زمین	آشنایی باتنوع زیستی
برنامه جامع آموزش همگانی محیط زیست	کاربرد نرم افزارspss	گرم شدن زمین	مدیریت سبز	آب

شگفتی های تنوع زیستی	اصول ارزیابی و مدیریت ریسک در محیط زیست	هوا	مدیریت پسماند	حفاظت آبها
راهنمای کاربردی arcgis	مدیریت سازمان جنگلها ومراتع	جنگل	آشنایی با هوای پاک ۱	مصرف بهینه و فناوریهای سبز
کتابهای سبز-ارزش آب	منابع تجدیدپذیر و توسعه پایدار	بیابان زدایی	شیمی در محیط زیست	ارزش خاک
پرنده نگری در ایران	اصول کشاورزی زیستی	تنوع زیستی و کشاورزی	نگهداشت جنگل	کلید جستجو در اینترنت
راهنمای محیط بان	مدیریت و نگهداری پرورش آهو	حفظ محیط زیست همراه با فعالیتهای علمی	شناسایی کاربردی گیاهان مرتعی	کلید pdf
زمین شیمی زیست محیطی فلزات بالقوه سمی	زمین شیمی زیست محیطی فلزات بالقوه سمی	شالوده آمایش سرزمین	کتابشناسی توصیفی مشارکت های مردمی	کلید power point
دیدگاه امام درباره جایگاه زن بامحوریت شخصیت حضرت زهرا	دیدگاه امام درباره جایگاه زن بامحوریت شخصیت حضرت زهرا	ارزیابی و برنامه ریزی محیط زیست با سامانه های اطلاعات جغرافیایی	مقدمه ای بر ارزش گذاری محیط زیست	کلید ترندهای word
واژه نامه محیط زیست	واژه نامه محیط زیست	توسعه پاک	هیدرولوژی عمومی	کلید ترندهای excel
پالایش خاک و آب آلوده به آفت کش ها	پالایش خاک و آب آلوده به آفت کش ها	تیپ های گیاهی منطقه یاسوج	کلید e-mail	کلید دانلود
ژئومورفولوژی ایران ۱	مجموعه قوانین ومقررات محیط زیست ایران	زیستگاه یوزپلنگ آسیایی در ایران	حفاظت محیط زیست درمعدن ۲ جلد	حفاظت محیط زیست کوهستان
ژئومورفولوژی ایران ۲	تیپ های گیاهی منطقه سمیرم	جامعه شناسی روستایی	آلودگی محیط زیست	راهبردها و معاهدت جهانی حفاظت از طبیعت و منابع زنده
حمایت حیوانات	معرفی مناطق تحت مدیریت محیط زیست استان اصفهان	ایمنی زیستی برای همه	خزندگان ایران	راهنمای ارزیابی پیامدهای توسعه بر محیط زیست
اکولوژی	رانمای تالاب های ایرانی	آلایندهای آلی	نام کتاب	دستورالعمل های مناطق حفاظت شده دریایی
بچه ها و محیط زیست ۵	کارنامه زیست محیطی	آلودگی محیط زیست	پارک ها برای زندگی ساحلی-دریایی	مناطق حفاظت شده ساحلی-دریایی
کلیدواژگان کامپیوتر	باران اسیدی	پسماند	مرتج داری	راهبردها و معاهدات جهانی حفاظت از طبیعت و منابع زنده
توسعه پایدار کوهستان	فرهنگ گیاهشناسی اصلاحات	گزارش اجلاس جهانی توسعه پایدار	زنده باد زاینده رود	مدیریت تالاب ها
مدیریت محیط زیست کوهستان	فرهنگ نامی گیاهان ایران	دانش زیست محیطی زنان برای توسعه پایدار	گزارش وضعیت محیط زیست ایران	علم و فناوری در چین
درختان و درختچه های ایران	جنگل شناسی جنگل های خارج از شمال در ایران	دومین پژوهشنامه سازمان حفاظت محیط زیست	کاربرد gis در مدیریت محیط زیست	مدیریت تالاب ها